

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală

11 februarie 2023

Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte.
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Se dau fragmentele:

1	A. <i>Ziua potrivită apăruse destul de repede după ce citisem strigătul de ajutor pe tăbliță. O zi de vineri, când părinții mei își luaseră liber și se duseseră la un seminar, la Sinaia. Știam că se vor întoarce abia sâmbătă, către prânz.</i>
5	<i>Vineri dimineața, devreme, m-am dus la grădina zoologică, înarmată cu tot ce consideram necesar pentru eliberarea condorului. Scule și curaj.</i>
10	<i>Pe de o parte, a fost foarte simplu acolo unde mă temeam că o să fie mai greu. Pe de altă parte, a fost foarte complicat acolo unde nu prevăzusem nicio problemă.</i>
15	<i>În primul rând, zăvorul cedase extraordinar de ușor, aproape că îmi alunecase în mâini. O biată clapetă de metal ruginit. Venisem pregătită să trag de sârme, poate să tai gardul, aveam în rucsac un clește, o șurubelniță și un cuțit. Dar uite că nu întâmpinasem nici cea mai mică piedică.</i>
20	<i>În al doilea rând, niciun îngrijitor pe nicăieri. Și nici vizitatori la ora aceea. Nu pricepeam cum de nu ne văzuse nimeni pe tot drumul, de la cușcă până la ieșire, nici cum se deschisese ușa atât de ușor.</i>
25	<i>Dar piedicile apar întotdeauna în altă parte decât te aștepți. Asta am învățat eu în ziua eliberării lui Isidor. Și iată piedica uriașă la care mă nu mă gândisem o clipă: Isidor nu putea să zboare.</i>
30	<i>În mintea mea, în toate acele zile care trecuseră de la decizia de a-l salva până la eliberare, îl văzusem de zeci de ori zburând, înălțându-se de cum făceam o gaură în gardul de sârmă. La asta visam, de asta mă dusesem acolo.</i>
	<i>Nicio clipă nu îmi imaginaseam că o s-o ia la fugă ca un curcan, cât era aleea de lungă, dus și întors, incapabil să se desprindă de sol. M-am pomenit cu un condor lipăind pe urmele mele. Dădeam să plec, dar el se ținea după mine lipa-lipa, țop-țop, de parcă mă implora. Cum să-l fi lăsat acolo așa? Dacă nu zbură, îl prindeau și îl închideau iarăși în cușcă.</i>
	<i>Mi-am amintit ce citisem despre condori, că sunt cam lacomi și că, deși pot sta cu zilele nemâncăți, după o masă copioasă nici nu mai pot zbură. Asta trebuia să fie! Avea burta prea plină! Nu era timp de pierdut. M-am gândit că, decât să zăbovim acolo, mai bine mergem la mine, eram și singură acasă, el putea să stea și jumătate de zi să-și revină. Avea să zboare de la fereastra mea pe înserate. Adevărata libertate!</i> (Veronica D. Niculescu, „O vară cu Isidor”)
	B.
	<i>Weedon Scott zâmbi cu un aer superior, se ridică și se îndreptă spre Colț Alb. Îi vorbi mângâietor, dar nu mult, apoi întinse mâna încet, o lăsă pe capul lui și reluă bătăile ușoare cu palma.</i>
	<i>Colț Alb îndură aceasta, dar privea țintă și bănuitor, nu pe omul care îl alinta, ci pe cel care stătea în ușă.</i>
	<i>Era începutul sfârșitului pentru Colț Alb - sfârșitul vieții de până atunci și al domniei urii. Se iveau pentru el zorile unei vieți noi, de o frumusețe nepătrunsă. Cereau însă multă gândire și o nesfârșită răbdare din partea lui Weedon Scott, iar din partea lui Colț Alb nu se cerea nici mai mult</i>

35	<p>nici mai puțin decât o revoluție.</p> <p>Weedon Scott își propusese să-l îmblânzească pe Colț Alb – sau mai degrabă să răscumpere lumea de păcatul pe care-l săvârșise față de Colț Alb. Și așa, își dădu osteneala să fie neînchipuit de bun cu „lupul cel bătăuș”. În fiecare zi își făcea o datorie să-l mângâie și să-l ajute pe Colț Alb și se achita de aceasta cu prisosință. Deși la început Colț Alb se arăta bănuitor și ostil, cu vremea însă</p>
40	<p>începu să-i placă să fie alintat.</p> <p>Spre sfârșitul primăverii, Colț Alb avu un mare necaz. Fără de veste, dascălul iubirii dispăru. Deslușise el unele semne, dar nu se pricepea în asemenea lucruri și nu știa ce înseamnă când se împachetează o valiză. Își aminti mai târziu că împachetatul precedase dispariția stăpânului său; dar atunci nu bănuî nimic. Seara își așteptă stăpânul să se întoarcă. La miezul nopții, vântul rece care</p>
45	<p>sufla îl făcu să se adăpostească în spatele colibei. Acolo moțai pe jumătate adormit, cu urechea gata să prindă primul sunet al pasului cunoscut. Dar la două noaptea, neliniștea îl făcu să se ducă pe prispa rece din față, unde se ghemui așteptând.</p> <p>Zilele veneau și treceau, dar stăpânul nu se arăta. Colț Alb, care nu cunoscuse niciodată boala, se îmbolnăvi. Și se îmbolnăvi atât de tare, încât Matt fu nevoit în cele din urmă să-l aducă în colibă. De asemenea, când îi scrise stăpânului, Matt îi rezervă un post-scriptum pentru Colț Alb.</p>
50	<p>Desfăcând scrisoarea la Circle City, Scott citi următoarele:</p> <p>„Blestematul de lup nu vrea să muncească. Nu vrea să mănânce. Vrea să știe ce-i cu dumneata și nu știu cum să-i spun. Te pomenești că se curăță”.</p> <p>Și într-o noapte, pe când citea pentru sine mișcând din buze și murmurând, Matt tresări, auzind un geamăt de-al lui Colț Alb. Se ridicase, ciulise urechile spre ușă și asculta atent. O clipă mai târziu, Matt auzi un pas. Ușa se deschise și Weedon Scott intră. Străbătu camera cu pași mari spre el, strigându-l. Colț Alb veni la el, fără să facă salturi, totuși repede. Era stângaci din pricina emoției, dar când se apropie, privirea lui avea o expresie ciudată. Își aruncă brusc capul înainte, își făcu loc între mâna și trupul stăpânului și aici, strâns, ascuns cu totul vederii, în afară de urechi, fără să mai mârâie, continuă să se cuibărească și să se alinte.</p>
55	<p>- Doamne - zise Matt, cu admirație în glas. O clipă mai târziu, după ce-și veni în fire, adăugă: Totdeauna am susținut eu că lupul ăsta e un câine! Uită-te la el!</p> <p>Odată cu întoarcerea dascălului iubirii, Colț Alb se însănătoși repede.</p> <p>(Jack London, „Colț-Alb”)</p>
60	<p>C.</p> <p>prietenie, prietenii - substantiv feminin</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 1. Sentiment de simpatie, de stimă, de respect, de atașament reciproc care leagă două persoane; legătură care se stabilește între persoane, pe baza acestor sentimente. ○ 1.1. Atitudine plină de bunăvoință, prietenoasă față de cineva. ○ 1.2. Legătură între grupuri sociale, între popoare, între țări bazată pe aspirații, năzuințe, interese comune.
65	<p>Sinonime: <u>amiciție</u>, <u>prieteșug</u></p>
70	<p>Etimologie: Prieten + sufix -ie.</p> <p>(https://dexonline.ro/definitie/prietenie)</p>
72	

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării
20 de puncte
Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conțin diftongi toate cuvintele din seria:

2 puncte

- a) zoologică, uriașă, aer;
- b) târziu, mângâie, era;
- c) făcea, urechea, geamăt;
- d) greu, nicio, eu.

 2. Enunțul care conține un adjectiv aflat la gradul superlativ relativ de superioritate este: **2 puncte**

- a) *A fost foarte complicat acolo unde nu prevăzusem nicio problemă.*

- b) *Avea burta prea plină.*
c) *Dar uite că nu întâmpinasem nici cea mai mică problemă.*
d) *Și iată piedica uriașă la care nu mă așteptasem.*

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos.

3. Transcrie un derivat diminutival din primul paragraf al textului A. **2 puncte**
4. Alcătuiți câte o propoziție cu omonimele a două cuvinte din enunțul „*Mai bine mergeam la mine.*” **2 puncte**
5. Transcrie două forme verbale nepersonale diferite din enunțul „*În mintea mea, în toate acele zile care trecuseră de la decizia de a-l salva până la eliberare, îl văzusem de zeci de ori zburând*”, pe care le vei preciza. **2 puncte**
6. Transcrie, din al treilea paragraf al textului A (rândurile 6-7), două verbe aflate la timpuri diferite. **2 puncte**
7. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul „*Era stângaci din pricina emoției, dar când se apropie, privirea lui avea o expresie ciudată*”. **2 puncte**
8. Precizează cazul substantivelor din enunțul „*Se iveau pentru el zorile unei vieți noi*”. **2 puncte**
9. Construiește două enunțuri în care substantivul „*tristețe*” să îndeplinească funcția sintactică de complement prepozițional, respectiv circumstanțial de cauză. **2 puncte**
10. Rescrie corectând enunțul următor: *În cea ce privesc afirmațiile lui, nu ați formulat obiecții.*” **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea – Lectură / Redactare**40 de puncte****Răspunde în enunțuri la fiecare din următoarele întrebări:**

1. Selectează o trăsătură a profilului moral al personajului *Weedon Scott* din textul B. Motivează alegerea, în 50-80 de cuvinte, valorificând textul dat. **6 puncte**
2. Ce cuvânt - cheie crezi că definește atitudinea personajelor față de ființele necuvântătoare? Motivează-ți alegerea cu ajutorul unor secvențe din textele A și B. **6 puncte**
3. Precizează dacă, în textele A și B, naratorul este o voce anonimă, un martor sau un participant la acțiune. Motivează alegerea, în 50-80 de cuvinte, valorificând textele menționate. **6 puncte**
4. Ilustrează, pe baza fragmentului de text C, două trăsături ale textului nonliterar. **6 puncte**
5. Explică semnificația secvenței: „*Era începutul sfârșitului pentru Colț Alb - sfârșitul vieții de până atunci și al domniei urii. Se iveau pentru el zorile unei vieți noi, de o frumusețe nepătrunsă.*” **8 puncte**
6. Exprimă-ți opinia, într-un text de 60-90 de cuvinte, despre rolul prieteniei în lumea noastră valorificând cele trei texte-suport. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate. Scrierea despre text 40 de puncte

„*Șase semne are prietenia: dă și primește, se destăinuiește și întreabă, se ospătează și dă să mănânce.*” („*Panciatantra*”)

Pornind de la afirmația de mai sus, scrie o compunere, de cel puțin 200 de cuvinte, în care să prezinți apariția și etapele unei mari prietenii. Vei utiliza narațiunea la persoana I. În compunere vei insera o secvență descriptivă și o secvență dialogată.

În elaborarea compunerii, vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; **8 puncte**
-utilizarea persoanei I; **8 puncte**
-respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri; **8 puncte**
-inserarea unor secvențe descriptive și dialogate. **8 puncte**

NOTĂ!

Din cele **40 de puncte**, vei primi **32 de puncte** pentru conținutul compunerii și **8 puncte** pentru redactare:

- Ortografie: **2 puncte**;
- Punctuație: **2 puncte**;
- Registrul de comunicare: **2 puncte**;
- Unitatea compoziției: **1 punct**;
- Așezarea în pagină, lizibilitate: **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto.

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus!